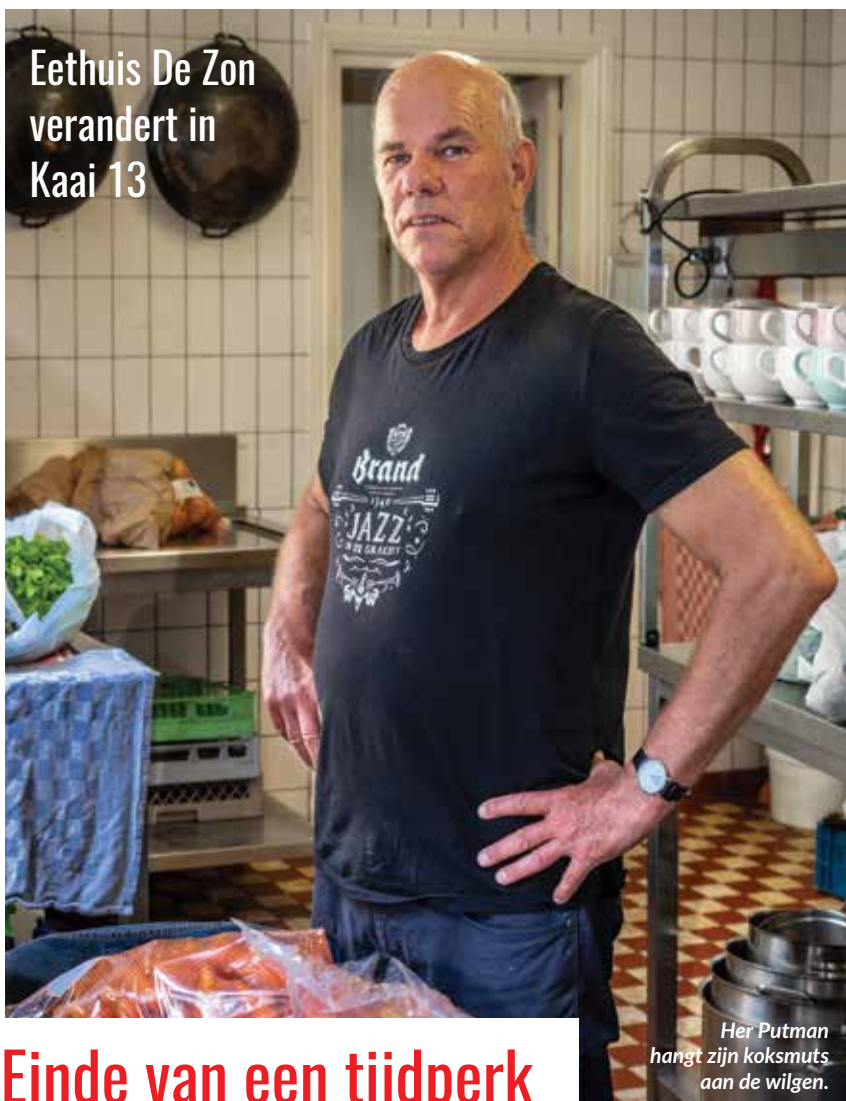

Eethuis De Zon
verandert in
Kaai 13

Her Putman
hangt zijn koksmuts
aan de wilgen.

Einde van een tijdperk

“Het einde van een tijdperk”, dat zeggen vele vaste gasten van Eethuis De Zon aan de Dunne Bierkade 13. Op 29 juli was het afscheid van Her Putman (62), jarenlang uitbater van Eethuis De Zon en tevens ondernemer/kok/filosof/natuurlijkhebbber/pater familias.

tekst Hans Markowski foto's Kees Oosterholt

Eethuis De Zon was sinds 1 januari 2009 een welbekend vegetarisch restaurant in het centrum van den Haag. Men serveerde er jarenlang een dagelijks wisselend menu (dagschotel) met soep, een hoofdgerecht en een nagerecht.

“Wees welkom beste man” galmde het door de zaak bij binnentreden of, als het een dame betrof, vaak “dag lieve schat”. Her kende overigens bijna iedere gast bij naam.

Her Putman zwaaide bijna tien jaar als

>>> **vervolg op pagina 3**

VALT HET DOEK VOOR DE DOUBLETSTRAAT?

Heeft de 'goedkoopste prostitutiestraat van Nederland' haar langste tijd gehad? Wel als het aan het nieuwe college van Den Haag ligt. In het onlangs gepresenteerde programma vindt de coalitie Groep De Mos - VVD - D66 - GroenLinks er geen doekjes om. De ramen in de Doubletstraat moeten dicht, liefst binnen vier jaar. Wethouder Kavita Parbhudayal (VVD) zal zich als portefeuillehouder welzijn met dit dossier bezig gaan houden. Buurtbewoners moeten overigens nog niet meteen de vlag uitsteken. Voorlopig gaat het om weinig meer dan een intentie. Het uitkopen van de raamexploitanten gaat tientallen miljoenen kosten, en het tenminste een deel van dat bedrag moet door projectontwikkelaars opgehoest worden. Waar de dames heen moeten om hun beroep uit te oefenen is ook niet duidelijk. Wordt, ongetwijfeld, nog heel lang vervolgd...

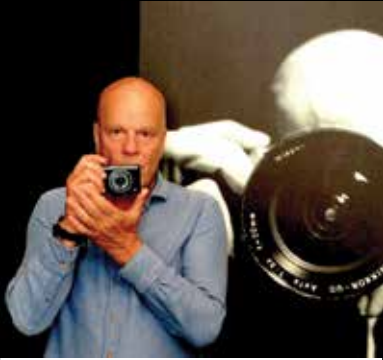
Ze zeggen dat de mussen van het dak vallen. Nou, waar dan?

In de ban van de droogte
(pag. 9)

foto: Gricha Camonier

IN MEMORIAM

ROBIN PLASMAN

**fotograaf voor
Buurtmagazine
Het Oude Centrum**

Sinds enkele jaren beschikt deze uitgave over een klein team van goede fotografen. Tot ons verdriet is fotograaf Robin Plasman op 6 maart overleden. Zijn vrouw Jeanette Ozinga vertelde dat hij een chronische aandoening had aan zijn longen, maar dat zijn overlijden desondanks onverwacht kwam. Robin laat behalve zijn vrouw twee volwassen kinderen na, en twee kinderen van zijn 'tweede leg' zoals Jeanette dat noemt: Bruno van 12 en Just van 15 jaar.

Robin maakte op vrijwillige basis foto's voor de Buurtkrant Oude Centrum en was een betrouwbare en onbaatzuchtige medewerker. Af en toe nam hij zijn zoon Just mee op reportage, ook bijvoorbeeld toen toenmalig burgemeester Jozias van Aartsen een rondleiding kreeg in onze wijk, en er een borrel werd geschonken in het hoekpand bij de Doubletstraat waar onder andere de politie kantoor houdt. Iedereen moest lachen om die kleine fotograaf die vanaf een allerlaagst standpunt continu foto's nam. Robin was apetrots. Voordat Robin in besloten kring werd begraven, was er een indrukwekkende mooie en druk bezochte bijeenkomst in de Kloosterkerk, vlakbij zijn tandartspraktijk in de Willemstraat. Robin is 64 jaar geworden.

Op kot in het Oude Centrum

'Op kot gaan'. Zo heet het in België als je als student op kamers gaat wonen. Lekker belangrijk, zult u denken, wat moeten we met die wetenschap in Den Haag? Nou... de Belgische studentenhuusvester Xior is al een tijdje bezig zich naar Nederland toe uit te breiden, en heeft in Den Haag al panden aan de Eisenhowerlaan en de Waldorpstraat in bezit. Daar komt binnenkort een nieuw studentencomplex bij: in het Oude Centrum nog wel. Om precies te zijn aan de Lutherse Burgwal, in het voormalige kantoorgebouw van Cordaid.

In het pand aan de Lutherse Burgwal moeten 182 units komen, wat het totaal aantal Xior-units in Den Haag op 450 zou brengen. Vanaf september 2019 moet het gebouw klaar zijn voor de eerste huurders. Tot die tijd wordt er druk verbouwd aan het nogal gedateerde kantoorpand. Begin juli werden omwonenden uitgenodigd om mee te praten over het plan, en dan vooral over 'de plint'. Het is de bedoeling van Xior dat de begane grond gevuld wordt met winkels, horeca of voorzieningen, zoals bijvoorbeeld een sportschool of een kinderdagverblijf. Wat het uiteindelijk gaat worden is nog niet bekend.

Jeugdbudszaken worden behartigd

De gemeentelijke Ombudsman Den Haag, Peter Heskes, heeft de taken van de Jeugdbudszaken tijdelijk op zich genomen. Dit komt omdat Bert van Alphen, die tot voor kort deze functie vervulde, wethouder is geworden. In die functie is hij verantwoordelijk voor sociale zaken, armoedebestrijding en maatschappelijke opvang. Vanwege het zomerreces wordt de benoeming van de nieuwe Jeugdbudszaken op zijn vroegst in september verwacht. Tot die tijd neemt gemeentelijke ombudsman Heskes de taken waar.

Het gaat dan met name over klachten over jeugdzorg. De jeugdbudszaken die in april 2015 werd aangesteld, luistert naar Haagse jongeren en hun ouders om te horen waar zij tegenaan lopen wanneer ze een beroep doen op de gemeente. De ombudsman is onafhankelijk en kan dossiers inzien of ambtenaren vragen om een toelichting. Het kantoor van de ombudsman is op de Sint Jacobstraat 125, waar elke woensdag van 13 tot 15 uur open spreekuur wordt gehouden. Dit is gratis.

"het is tijd om mijn hoofd leeg te maken"

Her Putman met zijn onafscheidelijke stalen ros.

pater familias de scepter over De Zon, en had voor vele gasten en medewerkers vaak een luisterend oor. Daarvoor kookte Her en zijn team in de Nieuwe Molstraat bij 'Chez Val'. De kennismaking met de horeca stamde al uit 1978 toen Her regelmatig Mac Gierst (parodie op Mac Donalds) bezocht, de uitspanning van het popcentrum Het Paard. In 1990 nam Her dit restaurant over en doopte het Chez Val, een woordspeling op het Franse woord voor paard: cheval.

Her is veel meer dan een bevlogen kok en ondernemer. Hij verdiepte zich in macrobiotiek en vegetarisme, is nog steeds spiritueel geïnteresseerd en houdt zeer van de natuur. Zo weet hij veel van wilde paddenstoelen en wilde orchideeën en probeert zo hij consequent mogelijk een keer per week te zwemmen in de Noordzee. "Ik heb geen rijbewijs, maar doe alles met de fiets met grote bak voorop, en ik reis ook graag met de trein", vertelt hij. Eethuis De Zon was een instituut, een van de allereerste vegetarische restaurants in Den Haag. Het prachtige pand aan de Dunne Bierkade, dat stamt uit de begin van de 19e eeuw, was vroeger

onder meer een logement 'Burgerhotel De Zon', waar zwerfers voor kortere en langere tijd een onderdak vonden. "Bij extreme kou sliepen ze er vroeger over een touwtje" zegt Her, net zoals de soldaten van Napoleon die naar Rusland werden gestuurd. Er werd dan een stevig koord gespannen, dat onder de oksels van de armlastige slapers doorliep, die op die manier dus staande kon slapen. Leuk weetje: daar komt het Engelse woord 'hangover' vandaan voor 'kater'.

Maar dat was allemaal ver voor de tijd van Her Putman. Vaste klanten van Eethuis De Zon en zo ook van Her volgden hem al meer dan dertig jaar en de vaste ronde stamtafel was jarenlang een begrip. Ook schrijver dezes is regelmatig te gast geweest bij De Zon en heeft er veel smakelijke vegetarische maaltijden gegeten. "Maar ik moet zeggen dat ik na al die tijd moe ben geworden", legt Her uit, "het is tijd om mijn hoofd weer leeg te maken. Ik wilde al enige tijd stoppen en zou het liefste gezien hebben dat een nieuwe ondernemer de kernwaarden van De Zon zou voortzetten. Wij hebben ons altijd sterk gemaakt voor een gezonde vegetarische

keuken in een gemoedelijke, bijna familiere sfeer. Jammer genoeg heb ik geen opvolger kunnen vinden. Dat is enerzijds spijtig doch anderzijds ook een goed teken. Want steeds meer restaurants in Den Haag bieden vegetarische of zelfs veganistische gerechten aan. Dus de speciale plaats die Eethuis De Zon heeft vervuld zal voortaan worden ingevuld door een nieuwe ondernemer met een nieuwe moderne vegetarische keuken."

Kaai 13

Die nieuwe ondernemer heet Jerry Johansson. Hij is 38 jaar oud, en heeft veel horeca-ervaring, onder meer op Scheveningen. Jerry mikt op een nieuwe frisse uitstraling van het restaurant, dat al in september open moet gaan onder de nieuwe naam Kaai 13. De keuken zal internationale gerechten serveren waarbij een aantal klassiekers niet op de kaart zullen ontbreken. Een terrasboot voor de deur kan tot de mogelijkheden gaan behoren. Het is in elk geval geruststellend te beseffen dat bij Eethuis De Zon na al die mooie jaren de zon iedere dag ondergaat en de volgende morgen ook gewoon weer opkomt.

beeldend kunstenaar Annechien Meier

Rode draad in haar werk is hoe mensen zich verhouden tot hun omgeving, zegt beeldend kunstenaar Annechien Meier, die in het Laboratorium voor Microklimaten kunst, biologie en wetenschap samenbrengt. Dat zie je in het BijBinnenhofpark, en straks in een regenvanger op een Haags plein.

Tekst: **Saskia Herberghs**
Foto's: **Gricha Camonier**

Aanvankelijk studeerde de 48-jarige Meier aan de Koninklijke Academie af als schilder. Allengs ontwikkelden haar portretten zich tot ruimtelijke beelden van papier-maché. Ze plaatste die mensfiguren – ‘ten voeten uit of groter’ – op Centraal Station. “Ik wilde kijken hoe mensen reageerden.” Filmen bleek ongeoorloofd, maar dankzij een aardige stationschef staat er toch tien minuten op beeld.

In de botanische tuinen van Tallinn in Estland maakte Meier vervolgens mensenkoppen van grassen, bessen en as. Ze stak zich in een verpleegstersuniform en vroeg bezoekers welk hoofd het meest aansprak. “Dat was de kop van aardappelpuree.” Natuur werd een vaste factor in haar werk. Niet gek, met een opa én een broer die het vak van hovenier beoefenen. “Ik heb altijd interesse gehad in tuinen.”

Meier groeide op in Noordwijk aan Zee. “Daar had ik vrijheid en ruimte.

Een kop van aardappelpuree

Die vrijheid neem ik als kunstenaar ook.” Ze woont hier graag, maar vindt vooral de tegenstelling van de stad met de natuur interessant. Dat is te zien in haar BijBinnenhofpark op de Hofplaats, ‘het kleinste parkje van Nederland’. Dat lijkt met zijn één-bij-één meter groen passanten te wijzen op de onpret van de versteende omgeving. “Wij tonen hoe regenwater eenvoudig kan worden afgevoerd.”

Panderpleinproject

Bij Pander, waar ze woont met haar vriend, heeft ze 1200 vierkante meter tuingrond verdeeld onder zestig wijkbewoners: het Panderpleinproject. “Het betegelde plein waar voorheen overlast was, is nu een plek waar het prettig samenkomen is. In het voorjaar drinken we er koffie en eten we taart. Dan komt iedereen uit de winterslaap.” Volgens Meier, die inspiratie opdeed in Cuba waar bewoners op daken tuinieren, was dit het eerste stadslandbouwkunstproject in Den Haag.

Niet lang daarna richtte Meier samen

met Gert-Jan Gerlach het Laboratorium voor Microklimaten op. Dit was nadat ze met een mobiele moestuin achter tractoren afreisde naar een kunstfestival in Wiesbaden. Een gecompliceerde trage trip, ook omdat volgens Duitse regelgeving Meier zonder groot rijbewijs de tractor niet mocht besturen. Gerlach legde alles vast op film. “Dat werd een feuilleton op TV West. Daarna werd ik herkend op straat.”

Inmiddels zijn ook groene kunstprojecten gerealiseerd in Taiwan en Zuid-Korea. Einde zomer maakt het laboratorium voor de biënnale van Athene een verkoelende klimaatkamer, waarin bezoekers zelf ventilatiesystemen activeren. “Heel relaxt, want anders krijgen ze het heet.” Verder ligt er een plan om ‘kleur’ terug te brengen in het Friese landschap met ‘oude gewassen’ zoals vlas, hennep en klaprozen. Ook werkt Meier aan een regenvanger voor Den Haag. Hiervoor moet nog samen met Hagenaars een plein worden gekozen. “Ik zoek die interactie omdat mijn kunst sociale structuren moet versterken.”

frisse wind

LieverFris: levende limonade

Iris Schutten (46) onderzoekt en stimuleert duurzame alternatieven voor de frisdrankindustrie. Zij produceert in haar zaak 'Liever Fris' op kleine schaal biologische frisdranken en siropen, verkrijgbaar bij o.a. De Hagedis en strandpaviljoen De Staat. "Receptuur is altijd even zoeken naar de juiste smaakbalans. Zo min mogelijk suiker, want ferment met suiker zet om in alcohol. Onder de 1,2 procent alcohol is het limonade, dit laat ik testen en stel het recept bij tot het precies goed is." Bijvoorbeeld waterkefir met dadels en vijgen, frisurig van smaak. Of gemberbier met citroen: op de schil zitten bacterieculturen, die koolzuur aanmaken. Bij vlierbloesemchampagne is het het stuifmeel, dat voor koolzuur

zorgt. "Mijn limonade is goed voor darmflora en spijsvertering, goed voor de gezondheid. Dat kun je van de frisdrankindustrie niet zeggen. Levende limonade is in, bij Ecoplaza lopen dit soort drankjes goed, er is een groeiende vraag naar. Ook zelf maken en doen is een trend in opkomst. Op de site staat een aantal recepten om zelf mee aan de slag te gaan. Het is leuk en leerzaam om hele oude technieken in ere te herstellen en verder te ontwikkelen. In eigen omgeving naar ingrediënten zoeken hoort daar ook bij. In maart berkensap, of paardenbloem, in de duinen rozebottels plukken in de nazomer. Ik ben op zoek naar een geschikte locatie om uit te brengen en ook workshops te geven."

Voor info: www.lieverfris.com

Bolena chocoladecafé zoekt donateurs

Op de zonovergoten hoek van de Boekhorststraat 191 en de Zuidwal, in het MakersKwartier, heeft Bolena Chocolate Café zich gevestigd als ontmoetingsplek voor mensen in en uit de buurt. Er is echter een probleem: de temperatuur in de zomer loopt behoorlijk op, tot ver over de 30 graden.

In de winkel wordt het dan te warm om de chocoladeproducten uit te stallen. Wat konden ze hieraan doen? Hernán en Lucía zochten in het Haags Archief naar foto's van het historische pand en zagen tot hun verbazing dat er in de jaren '30 ook een chocolaterie gevestigd was, het Haags Chocoladehuis. Met aan de gevel mooie markiezen om het binnen koel te houden. Een goede oplossing, maar wel kostbaar. Via crowdfunding probeert Bolena nu de historische pui met zonwering in oude glorie te herstellen. Mensen die doneren, maken kans op prijzen, variërend van een gratis kopje koffie een jaar lang, tot een Baristacursus voor vier personen. "We hebben tot nu toe al een redelijk bedrag bij elkaar, maar als we via deze crowdfunding niet slagen om 80 procent van het benodigde bedrag bij elkaar te krijgen, moeten we dat geld weer terug storten. We hebben nog tot eind juli de tijd om de actie onder de aandacht te brengen en het streefbedrag te halen. Elke gift is welkom, in de winkel kan ook gedoneerd worden."

Voor donaties en informatie zie www.voorjebuurt.nl/bolena.

Tekst: Tony Swartz Foto: Haagse Beeldbank

‘We doen aan een soort acupunctuur in de binnenstad’

De Wijkontwikkelingsmaatschappij voor de Stationsbuurt en Het Oude Centrum (WOM) blijft zich nog zeker vijf jaar inzetten voor de leefbaarheid van dit gebied. Dat klinkt mooi, maar wat merkt de gemiddelde wijkbewoner hier nu eigenlijk van?

Tekst: **Marc Tangel**
Foto's: **Kees Oosterholt**

Het verhogen van de leefbaarheid met vastgoed als inzet. Geen groot-schalig opkoopbeleid, maar kleine reparaties aan rotte kiezen. Zo schetst operationeel directeur Erik Bruns in grote lijnen het werk van de WOM. “Wij pakken projecten op

die de markt laat liggen”, vertelt hij. “Je zult ons niet vinden in de grote winkelstraten, met uitzondering van de Boekhorststraat. Ooit een straat van allure, tot dit heel erg wegzakte. Gelukkig komt het nu langzaam weer op, al is er nog veel nodig.” De wijkontwikkelingsmaatschappij werd tien jaar geleden opgericht om rotte plekken in de binnenstad aan te pakken. Het is een samenwerkingsverband tussen de gemeente en Staedion. “Dat is ook onze kracht”, aldus Bruns. “We zijn er niet voor de snelle ontwikkelwinst, wij zitten hier echt vanuit de wijk. We kijken wat de omgeving nodig heeft aan bijvoorbeeld bewoning of commerciële ruimtes. Dat

laatste is niet een Sisha lounge of een belwinkel. Uiteindelijk moet de leefbaarheid verbeteren.”

Bij de aanpak van achterstallig onderhoud hanteert de WOM een voorkeur voor renovatie, al lukt dit niet altijd. “Het Oude Centrum ontleent in belangrijke mate zijn karakter aan de oude huizen die er staan”, weet Bruns. “Wij zullen eerder een pand restaureren dan slopen, omdat we van mening zijn dat het belangrijk is cultuur historisch erfgoed te bewaren. Maar soms wordt het te gek. Een voorbeeld daarvan is de Lange Beestenmarkt, op de hoek met de Zuidwal. Daar is nog onderzocht in welke mate renovatie mogelijk was, maar het pand was in zo’n belabberde staat, dat we er niks meer mee konden. Toen hebben we een architectenprijsvraag uitgeschreven, om te kijken hoe we iets nieuws konden inpassen binnen de bestaande architectuur.”

Dat de WOM nog vijf jaar actief blijft in Het Oude Centrum, kwam ook voor Bruns als een verrassing. “Eigenlijk dachten we dat het werk er na tien jaar wel op zat”, vertelt hij. “De markt trekt aan, de bedrijvigheid neemt weer toe, dus eigenlijk zou het weer de goede kant op moeten gaan. Toch zien we dat het niet zo werkt. Er zijn nog steeds veel locaties die door commerciële ontwikkelaars niet worden opgepakt, of niet op de juiste wijze. Het blijft belangrijk om op die acupunctuurschaal ingrepen te doen die er voor zorgen dat bijvoorbeeld Het Makerskwartier overeind blijft, dat we de Stille Veerkade leefbaar houden en de Paviljoensgracht netjes. Ook de Avenue Culinaire is zo’n aandachtsgebied waar we echt vinden dat we iets moeten doen. Bij de bewonersoverleggen hebben we inmiddels aangegeven dat zij onze ogen en oren zijn. Uit de mogelijke bewonersreacties kan een pand naar voren komen dat we mee willen nemen op de prioriteitenlijst die nu wordt opgesteld. Daar gaan we dan de komende vijf jaar mee aan de slag.”

Orgel Nieuwe Kerk

klinkt na opknopbeurt beter dan vanouds

Voor een opknopbeurt van het orgel in de Nieuwe Kerk heeft het Rijk 210.000 euro beschikbaar gesteld. Plannen om het leer van de blaasgalgen en windkanalen te vervangen en het orgel schoon te maken, lagen er al langer. De voorkant ('het front') wordt gerepareerd. "Zodat het orgel weer gaat stralen," zegt orgelbespeler Hero de Boer.

Tekst **Saskia Herberghs**
Foto's **Kees Oosterholt**

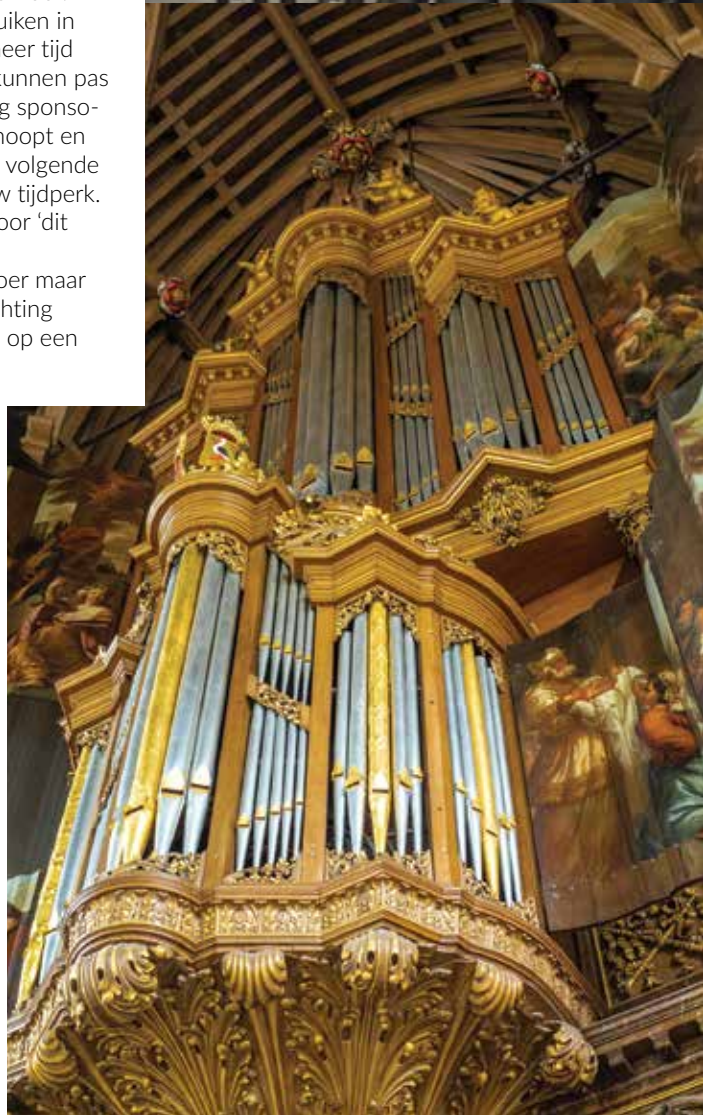
Voor een opknopbeurt van het orgel in de Nieuwe Kerk heeft het Rijk 210.000 euro beschikbaar gesteld. Plannen om het leer van de blaasgalgen en windkanalen te vervangen en het orgel schoon te maken, lagen er al langer. De voorkant ('het front') wordt gerepareerd. "Zodat het orgel weer gaat stralen," zegt orgelbespeler Hero de Boer. Hij verwacht dat ná de opknopbeurt, die - al met al - tot volgende zomer gaat duren, er vaker orgelconcerten in de kerk aan het Spui zullen zijn. De Boer schuwt daarbij het experiment niet. Om óók jongere luisteraars te trekken, wil hij gaan samenwerken met het Residentie Orkest en bijvoorbeeld nieuwe muziekfestival Dag in de Branding. Het programma gaat afwijken van de traditionele orgelconcerten in Den Haag, belooft hij. "Dit orgel leent zich daar goed voor omdat het zó is gestemd dat het samen met een orkest kan spelen."

Voordien gaat de Nieuwe Kerk op zoek naar andere geldschieters. Die moeten een ton opbrengen om de geluidsschermen mobiel te maken. Deze schermen werden eind jaren 70 geplaatst om het akoestisch mogelijk te maken dat er kamermuziek wordt gespeeld. Helaas belemmeren de schermen ook het zicht óp en het geluid ván het orgel. De Boer, die aan het bespelen van dit én andere orgels in de stad een tijdrovende hobby heeft: "Vroeger was de klank beter."

Niemand beter dan hij kan dat weten want de gepensioneerde tropenarts kreeg hier als kind al orgellessen. "Hier ligt ook een emotionele historie." Desondanks denkt hij óók objectief te kunnen stellen dat het hier een uniek orgel betreft, een 'juweeltje in Nederland'. "Het is een pronkstuk uit de Gouden Eeuw, ook al is er indertijd zuinig met het budget omgesprongen." In de negentiende eeuw is het orgel uit 1702 aangepast aan de Romantiek. "Maar het is ook nog steeds geschikt voor barokke stukken zoals van Bach."

De werkzaamheden aan het orgel beginnen deze zomer. Voor het schoonmaken van de loden pijpen, het mechaniek en het raamwerk is twee maanden nodig, verwacht De Boer. Om de schilderingen op de luiken in oude staat te herstellen, is meer tijd nodig. De geluidsschermen kunnen pas worden aangepast als genoeg sponsonen zijn gevonden. De Boer hoopt en verwacht dat het orgel vanaf volgende zomer klaar is voor een nieuw tijdperk. Ogen en oren worden dan door 'dit juweeltje' verwend.

Foto: Orgelbespeler Hero de Boer maar ook Jitske Zitman van de stichting Nieuwe Kerk verheugen zich op een vernieuwd orgel.

Woestijntäferelen bij het Spinozahuis.

De geraniums krijgen wél te drinken.

In de ban van de droogte

Verdroogde bloembakken, kale bomen en geel gras vormen het uitzicht voor de bewoners van de Rozemarijnhof. Het is op dit moment een desolate plek in het Oude Centrum. Baldadige jongeren barbecuen er tot 's avonds laat en de omwoners zijn doodsbang voor brand. Door het achteloos weggoien van peuken kan de boel snel in de fik gaan.

Tekst **Ria Molhoek**
Foto's **Kees Oosterholt**

"Ik heb al 3 nachten niet geslapen omdat ik zo bang ben dat de uitgedroogde struiken die voor mijn raam staan vlam vatten", zegt een bewoner die liever niet met naam genoemd wil worden. Het is immers niet voor de eerste keer dat er een raam is ingegooid omdat een omwonende kritiek uitte op de aanwezigheid van luidruchtige jeugd. Op een vriendelijk verzoek om de peuken te doven in een bakje water wordt door de jongelui verbaal agressief gereageerd. De vraag luidt of de gemeente geen

verbod moet gaan instellen op het barbecuen in de openbare ruimte. Het Rozemarijnhof valt onder het beheer van de gemeente. Vorig jaar nog is met veel tamtam de kinderspeelplaats geopend. De bloembakken stonden er fleurig bij, de speeltoestellen werden geplaatst en nieuwe bomen geplant. Het moest een Eldorado voor de kinderen van de wijk worden. Maar door de verdroging lijkt het meer op Dead Valley. Ook de boomperkjes op de Paviljoensgracht zien er verwaarloosd uit. Vorig jaar kwam wethouder Revis de nieuwe plantjes nog bewateren, maar nu is er kennelijk niemand meer die er naar omkijkt. "Het zag er al zo uit voor de grote droogte", weet Lenie Kampman. "Voorbijgangers gooien er alles in wat ze kwijt willen. Het ziet er niet uit, terwijl het vorig jaar zo mooi was", verzucht zij. In andere wijken zorgen bewoners samen voor de planten en komen nog wel eens met een gietertje langs. Zo niet in het Oude Centrum. Gelukkig is het niet helemaal kommer en kwel met het groen. De gemeen-

te vergeet de bomen in dit stadsdeel niet. Paul Boeters, beleidsmedewerker Bomen vertelt: "De waterwagens zijn voortdurend op de weg. De jonge bomen krijgen 150 tot 200 liter per keer. Dit wordt gemiddeld een keer per twee weken gedaan. Hierdoor wordt de boom geprikkeld om sneller en dieper te wortelen om het nog aanwezige water op te zoeken. Vrijwel al het water dat wordt gebruikt komt uit sloten. Maar ik zou aan de bewoners van het Oude Centrum willen vragen of zij water willen geven aan een boom in de straat die het moeilijk heeft. Een paar emmers is genoeg. Haal daarvoor water uit de gracht", adviseert Boeters. Het is toch duidelijk dat het Rozemarijnhof over het hoofd wordt gezien wat de gemeentelijke watervoorziening betreft, gezien daar de bomen en ander groen op sterven na dood zijn. Of het groen (wat nu geel is) te redden valt, is de vraag. De stam van de kale bomen is nog groen, dus kunnen ze met een flinke slok de lange droogte overleven. Wie komt er met een emmertje langs?

Zomer in de stad

Oudere Hagenaars herinneren zich de zomer van 1976 nog wel, waar gewoon geen eind aan leek te komen. En ook dit jaar worden we weer behoorlijk verwend -of geplaagd, het is maar hoe hittegevoelig je bent- door de zon. Onze fotograaf Kees Oosterholt liet zich door het mooie weer inspireren en kwam veel buurtgenoten en toeristen tegen die niet massaal naar Scheveningen vertrokken waren. Ook in een hittegolf zijn er prima plekjes te vinden in het Oude Centrum: langs de grachten, onder de bomen... of in airconditioned warenhuizen.

foto's Kees Oosterholt

Initiatiefnemers gaan gewoon door met Migratiemuseum

De initiatiefnemers van het Migratiemuseum, in het voormalige Theater Concordia aan het Hoge Zand, leggen zich niet neer bij het besluit van het nieuwe stadsbestuur om de eerder toegezegde subsidie voor het museum weer in te trekken. Vlak na de gemeenteraadsverkiezingen bleek dat het nieuwe college van burgemeester en wethouders het plan voor het Migratiemuseum niet wilde steunen. Het museum was een initiatief van toenmalig PvdA-wethouder Rabin Baldewsingh. Aan het Migratiemuseum was al 300.000 euro overgemaakt. In totaal

zou de gemeente de komende tien jaar zo'n 2,7 miljoen euro steken in de nieuwe culturele en educatieve instelling.

Voorzitter Wim Manuhutu van de Stichting Migratiemuseum laat aan de krant Den Haag Centraal weten officieel bezwaar te hebben aangekend bij de gemeente tegen die beslissing. Als dat geen resultaat heeft, overweegt de stichting naar de rechter en zelfs de Raad van State te stappen. Dit meldt Den Haag FM bij het ter perse gaan van deze krant. Wim Manuhutu was onbereikbaar voor commentaar.

Niet iedereen is blij met ORAC

cartoon:
KRA Illustraties

Vrijwilligersvacatures

We zijn altijd op zoek naar redacteurs en fotografen.

Vind je het leuk om artikelen te schrijven en bijvoorbeeld medebuurtbewoners te interviewen? Meedenken over de inhoud? Weet u een evenement, expositie of bijeenkomst in onze buurt waarover u in dit magazine wilt lezen?

Bewoners aan het woord

Onze achterpagina is gereserveerd voor jou als bewoner.

Heb je een gedicht, strip, anecdote, vraag, stelling, mededeling of iets anders waarvan je denkt dat je buurtbewoners het graag zien, lezen of op kunnen reageren? Stuur het op! Laat van je horen.

Neem contact op via: nieuws@hetoudecentrum.nl

Burendag in het Van Balckeneynde Huis

Speciaal voor de buurt zijn er op Burendag zaterdag 22 september om 11.00 uur twee workshops aan de Dunne Bierkade 17. Een van de Vincent van Gogh Experience en een van het Buitenmuseum. De eerste is voor kinderen en de tweede vanaf de kinderleeftijd, maar vast ook interessant voor volwassenen. 'Thuis bij Van Gogh' is een bouw pakket van de zolderkamer van het huis van Van Gogh in Den Haag. Het pakket is eenvoudig in elkaar te zetten. In het huis zijn kunnen de kinderen hun selfie plaatsen. Workshop tegels beschilderen In de oud-Hollandse keuken van het Van Balckeneynde Huis zijn talloze blauw-witte tegels te zien. De buurtbewoners kunnen een kijkje nemen in deze keuken uit de Gouden Eeuw, waar de geuren van specerijen je tegemoet komen. Een prima plek om zelf aan de slag te gaan en zelf een tegel te beschilderen. De tegels die hiervoor gebruikt worden zijn al afgebakken. Delfts Blauw? Het is mogelijk, maar het kan ook een Goudse of Haagse worden!

Inschrijven is verplicht, per workshop zijn er ongeveer 15 plekken en vol is vol! Bel 070-3220487.

Jan Elsinga woont 40 jaar in Den Haag, waarvan de laatste jaren in de binnenstad. Over de geschiedenis van de binnenstad schrijven is één van zijn hobby's.

Het Van Balckeneyndehuis aan de Dunne Bierkade

Aan de mooiste gracht van Den Haag, de Dunne Bierkade, is op nummer 18 het Van Balckeneyndehuis gevestigd. Het is in 1639 gebouwd naar een ontwerp van stadsarchitect Pieter Post in opdracht van meester-timmerman/stadsbouwmeester Claes Dircx van Balckeneynde. Zij zijn veel minder bekend dan hun tijdgenoten de schilders Jan van Goyen, Paulus Potter en Jan Steen. Wat weten we van Van Balckeneynde en Post?

Tekst **Jan Elsinga**

Foto's **Buitenmuseum**

Claes Dircx van Balckeneynde (1599 of 1600 – 1664) heeft – vaak samen met Pieter Post – vele bekende gebouwen in Den Haag gebouwd. Het huis aan de Dunne Bierkade naar een ontwerp van Pieter Post, dat later zijn naam heeft gekregen, is gebouwd in 1639. Zijn dochter Adriana is getrouwd met Paulus Potter, die het pand naast hem op nummer 17 huurde van Jan van Goyen, die weer daarnaast op nummer 16 woonde. Volgens Houbraken had Van Balckeneynde grote moeite met dit huwelijk, omdat “Potter alleen maar dieren schilderde”! In 1636 heeft hij opdracht gekregen om een nieuw gebouw aan de Hofvijver te

bouwen voor de Sint-Sebastiaansdoelen. Tegenwoordig is in dit gebouw Het Haags Historisch Museum gevestigd. Hij is bekender geworden door de bouw van Paleis Noordeinde in 1640, Huis ten Bosch in 1646 (samen met Pieter Post) en het Catshuis in 1652.

Het huis aan de Dunne Bierkade diende als voornaam woonhuis voor Van Balckeneynde en zijn familie aan de rand van de stad met een weids uitzicht op Delft. De voorgevel van het huis is geheel in natuursteen uitgevoerd. Het huis is een uniek rijksmonument. Later werd dit huis gekocht door Anton en Johann Frantz Lyncker (1776-1791), die in een aanbouw op de plek van de huidige stijtuinen een fabriek voor het Haagse porselein vestigden. In de 19e eeuw heeft een Joodse kunstenaarsfamilie, de gebroeders Verveer, hier gewoond.

Pieter Post (gedoopt in Haarlem in 1608 en gestorven in 1669 in Den Haag) begon als kunstschilder, maar als medewerker van Jacob van Campen raakte hij betrokken bij de bouw van het Maurits-huis en het rond de eeuwwisseling afgebroken Huygenshuis. Na het overlijden van Jacob van Campen kreeg hij steeds meer zelfstandige opdrachten. Inmiddels zijn 277 ontwerpen bekend, waaronder –samen met Van Balckeneynde – Paleis

Huis ten Bosch. Hij heeft ook veel verbouwingen op zijn naam staan, zoals de uitbreiding van de Statenzaal in het Binnenhofcomplex. Het gebouw aan de Dunne Bierkade behoort tot zijn vroege werken. Constantijn Huygens prees hem in 1655 aan als “een voortreffelijk bouwkunstenaar, die zijn gelijke in de Nederlanden niet had, een geschikte man en beminnelijk in de omgang”. In het Van Balckeneyndehuis, ook wel deftig aangeduid als “Chateau Quai de Byère Éclaircie”, hebben drie generaties van uitgevers gewoond, waarvan de laatste, J.H.C. Voorhoeve na zijn overlijden in 1995 de bibliotheek naliet. Tegenwoordig is het Van Balckeneyndehuis een inspirerende omgeving voor zakelijke bijeenkomsten, diners, lunches, recepties en trouwerijen. Er zijn ook enkele monumentale appartementen in ondergebracht.

Het Buitenmuseum organiseert voor groepen (op afspraak) rondleidingen, lezingen, en workshops met thema's, zoals “Schilders en bouwers uit de Gouden Eeuw”, “Van Balckeneynde tot Van Balckeneynde, bouwer aan Vrede” en “Haags Porselein, een statusobject”.

Voor meer informatie:

www.buitenmuseum.com, 070 3220487

De bibliotheek is één van de parels van het van Balckeneyndehuis

Wereldwijde spreuken heten bezoekers welkom in de stad

Kommie doen? Met die Haagse spreuk in de stoeprand worden bezoekers die straks vanaf station Hollands Spoor naar onze wijk lopen, verwelkomd. “Het betekent Welkom in Den Haag,” zegt Ingrid Tieken-Boon (Den Haag, 64). De taalkundige en hoogleraar Historische socio-linguïstiek van het Engels, verbonden aan de Universiteit Leiden, kan het weten. Zij doet al tweeënehalf jaar onderzoek naar de talen die in Den Haag worden gebezigd. “Met de bedoeling om erachter te komen hoeveel talen in Den Haag worden gesproken.”

Tekst **Saskia Herberghs**
Art impression **gemeente Den Haag**

Een eenduidig antwoord op die vraag heeft ze - nog - niet, maar haar artikelen over haar bevindingen in weekkrant Den Haag Centraal worden goed gelezen. En nu levert ze, samen overigens met vier van haar studenten, een geheel eigen bijdrage aan de vervolmaking van de zogenoemde Loper Oude Centrum, een soort 'koninklijke entree' voor de bezoekers van de stad die zich hier meteen welkom moeten voelen. Op die route van Hollands Spoor naar Het Oude Centrum komt meer ruimte voor voetgangers en fietsers, en groene rustplekken onderweg dragen bij aan het welbehagen. Tieken levert vanzelfsprekend een taalkundige bijdrage. Ze heeft behalve het eerder ge-

noemde Haagse gezegde spreuken gevonden in 32 verschillende talen die een plek krijgen in de trottoirbanden. Alle spreuken gaan over reizen, of juist over niet-reizen. Bij het vertalen kon Tieken niet al te letterlijk te werk gaan. Ze noemt: 'haste makes waste'. Letterlijk: haast maakt afval. Zij koos voor: haastige spoed is zelden goed. Met de vertalingen toog ze naar de Jan Ligthartschool in de Schilderswijk waarvan leerlingen tekeningen maakten bij de hen bekende spreuken. Die worden te boek gesteld. "Het is heel leuk geworden." Overigens trof ze geen Georgisch kind aan. Zo is de interpretatie van 'Als de kar omvalt, dan zie je de weg' op vrije wijze geschied. De spreuken sluiten aan op de wijs-

heden in Chinese karakters op de Wagenstraat. Maar anders dan daar wilde Tieken vooral veel verschillende spreuken in verschillende talen verzamelen. "In Chinatown worden drie spreuken telkens herhaald. Ik zocht meer diversiteit." Het thema reizen komt in elke spreuk terug. "Maar we moesten ook rekening houden met de beschikbare ruimte. Daarom zijn sommige talen helaas wegge gevallen." Volgens Tieken-Boon zijn de spreuken vanaf november voor reizigers, niet-reizigers en Hagenaars te lezen, onderweg van Hollands Spoor naar de binnenstad. "Zo krijg je een indruk van hoe de stad is. 53 procent van de inwoners heeft een niet-Nederlandse achtergrond. Dit is een meertalige stad."

KANO VERHUUR DEN HAAG

kanoverhuurdenhaag.nl
06 - 8511 8822

Beleef een geweldig avontuur op het water!
Kom varen in je eentje of in een groep, met een vriendin, het gezin, je verjaarsdagsgasten of zelfs je hele klas. Leeftijd en ervaring zijn niet belangrijk! Onze kano's zijn stevig en stabiel, en varen scherp zodat je zowel als recreant en als sporter aan je trekken komt. Succes verzekerd!

- Al vanaf €5,- p.p.p.u.
- Waterdichte ton en waterkaart inbegrepen
- Ruime vloot van 28 kano's, dubbel of enkel

Dagelijks geopend van 10.00 tot 19.00 uur
(op maandag alleen voor groepen vanaf 11 personen)
Op verzoek uitloop tot 21 uur mogelijk, zie onze website!

Yoga doet je goed!

Yoga in het Oude Centrum sinds 2002 aan het Buitenom 1-B

- Kleine groepen: veel persoonlijke aandacht
- Yoga voor vrijwel iedereen: geen verschillende niveaus
- Yoga met diepgang en met balans tussen in- en ontspanning

Nu ook met Ooievaarspaskorting

Bel of mail voor een proefles!
070-3808129 / info@dianavangelder.nl

www.dianavangelder.nl

Gemeente Den Haag

Uw gevel gratis graffitivrij

Snel gemeld?
Snel hersteld!

Ongewenste graffiti ontsiert uw huis en de straat ziet er rommelig uit.
De gemeente laat het gratis verwijderen.
U hoeft het alleen maar te melden.
Hoe eerder u het meldt, hoe kleiner de kans dat er meer graffiti bij komt!

www.denhaag.nl/graffiti

Meld Graffiti
Kijk op de website voor de voorwaarden of neem contact op met Meldpunt Graffiti: meldpuntgraffiti@denhaag.nl of 14 070.

Buitengewoon schoon!
Samen maken we van onze stad een aangename, veilige en schone plek om in te wonen, werken en leven.

Den Haag
maakt het **mooi**
schoon op orde

Wat gaan we doen?

› Bibliotheek Den Haag

**Baden en flaneren;
200 jaar bad- en strandmode**

Woensdag 19 september

Kun je je voorstellen dat Scheveningen er 200 jaar geleden héél anders uitzag? En dan hebben we het niet alleen over de boulevard, maar ook over badkleding. Ben je benieuwd naar die ontwikkelingen door de jaren heen? Wil je wel eens zien wat mensen vroeger aan hadden? Deze tentoonstelling geeft je een indruk.

› Evangelisch-Lutherse Gemeente

Lutherse Burgwal 9
070 363 6610
luthersdenhaag.nl

Zomerdienst

zondag 12 augustus

Elfde zondag na Trinitatis
10:15 uur door
Ds. F.B. Fennema

› Bleyenberg

Grote Markt 10
bleyenberghdenhaag.nl

In De Kantine:

Kip, Patat en Appelmoes

Elke maandag, 18:00 uur

Het lievelingsgerecht van C.A.J. Bleyenberg! Chef Yke heeft hier een culinaire twist aan gegeven. Iedere maandag inclusief speciaal biertje of wijn. € 15,-

› Humanity House

Prinsegracht 8
www.humanityhouse.org

Bios in de Buitenlucht

Donderdag 9 augustus

Before Summer Ends is een documentaire over een road trip dwars door het prachtige Franse landschap. De openluchtfilm kan pas starten zodra de zon onder is; dit is rond half 10.

Debat

Donderdag 13 september

De opmars van het anti-migratiefront in Europa. Sprekers o.a.: Hongaar Péter Krekó (directeur van de Hongaarse denktank Political Capital en schrijver van het boek 'The Hungarian Far-Right') en de Nederlandse Europarlementariërs Kati Piri (PvdA) en Judith Sargentini (GroenLinks).

› Paard

Prinsegracht 12
paard.nl

Paardcafé: Allez! Allez! presents...

Donderdag 9 augustus

Allez! Allez! is de nieuwe donderdagnacht in het Paardcafé.

Spinvis @Zuiderparktheater

donderdag 16 augustus 2018

Openluchtconcert in het Zuiderpark theater. Verhalen op een prachtige wijze verteld.

Baden en flaneren - fotografie: Han Singels

Bios in de Buitenlucht: 'Before Summer Ends'

Spinvis

Colofon

Buurtmagazine Het Oude Centrum nieuws@hetoudecentrum.nl

Kopij voor de volgende editie inleveren vóór 30 augustus.

Hoofdredacteur Willem van Altena

Art Direction & Lay-out Robbe Wieles, www.studiorobbe.nl

Aan dit nummer werkten verder mee

Saskia Herberghs, Hans Markowski, Stephan Ruigrok, Tony Swartz, Marc Tangel, Ria Molhoek, Jan Elsinga en Ria Post.

Uitgave van wijkorganisatie Het Oude Centrum www.hetoudecentrum.nl

info@hetoudecentrum.nl, Paviljoensgracht 33, 070 3926791

De inhoud van de krant is niet noodzakelijkerwijs de mening van het bestuur van het buurtoverleg.

Advertenties info@hetoudecentrum.nl, aanleveren vóór 30 augustus.

— Gedicht door Jozephien

DROOM

Ik droomde dat ik zorgeloos
over de Gedempte Gracht reed
dat mijn fiets standje snel koos
wat bleek die straat breeeed

Ik zoefde supersnel, ongeremd
van IJspaleis naar Buitenom.
Mijn vaart was echt wel ongekend
en met plezier keerde ik weer om.

Weer wakker is het gedaan met chillen.
Altijd die wachtrij aan auto's die blokkeert.
De garagemijders balen ook, maar willen
toch in het gat van de Bijenkorf geparkeerd.

O, o, Den Haag
Nog 1x fietsstraat graag!

Buurtoverleg Het Oude Centrum

Het jaar is voor de stichting goed begonnen! Vanaf maart hebben we onze intrek genomen in een prachtig pand aan de Dunne Bierkade op de hoek met de Paviljoensgracht. Een geweldige locatie en een fantastische stek waar we wekelijks een inlopmoment hebben. Vanaf 20 september is dat op donderdagen van 16:00 tot 19:00 uur. Iedereen is welkom! Een officiële housewarming volgt dit najaar en daar is iedereen uit de buurt uiteraard voor uitgenodigd.

Er zijn een paar lopende zaken waar we jullie graag over informeren waar we, niet altijd in de openbaarheid, hard mee aan het werk zijn. We hebben onder andere melding gedaan van illegale bomenkap in de Oog in 't Zeilstraat en in het kader van de Loper Oude Centrum voor Café de Waag meegedacht aan een betere locatie voor een nieuwe boom. In april waren er vier bijeenkomsten over de naderende Omgevingswet in 2021 bij De Groene Eland. Een zeer succesvolle serie bijeenkomsten. Er wordt hard gewerkt aan het Grachten Open Project. En op het Helena van Doeveren Plantsoen zijn nieuwe speeltoestellen geplaatst. Jonge en oudere kinderen kunnen er nu terecht. Op twee plekken in de wijk, vlak bij elkaar, worden projecten gerealiseerd met grote impact. We zijn geïnformeerd over het nieuwe horecaconcept bij The Grey Space in the Middle in het oude pand van Gemak. Cordaid gaat de wijk verlaten en in dat huidige kantoorpand komen op termijn studentenwoningen. Over de invulling van de plint op de Lutherse Burgwal wordt nog hard nagedacht.

Lijkt het je leuk om ook mee te helpen de wijk groen, gezellig en leefbaar te houden? Laat van je horen! Stuur een berichtje naar info@hetoudecentrum.nl. We nodigen alle belangstellenden na de zomer uit voor een gezellige kennismaking! Tot dan!

Karlyne Scholts,
voorzitter

Nachtfoto

Als 's avonds laat de meeste bewoners van Het Oude Centrum slapen, struint onze redacteur Marc Tangel de Haagse straten af, op jacht naar sfeervolle foto's. Voor deze editie staat zijn camera opgesteld aan de rand van de wijk. De Prinsegracht was in de 17e eeuw een belangrijke route voor de aanvoer van groenten uit het Westland. De gracht is al een eeuw geleden gedempt, maar op een rustige avond ogen de oude gevels nog zeer fraai.